

**LANDSKRONA
STAD**

Beslutas av: Skolledning **Datum:** 2026-02-02

Dokumentet gäller för: Sandåkerskolan

Dokumentansvarig: Sandåkerskolan

Revideras: Årligen

Diarienummer: Ange diarienummer och eventuell paragraf

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Sandåkerskolan 4-9

Innehållsförteckning

1 Uppföljning av Plan mot diskriminering och kränkande behandling	3
1.1 Hur blev det?	3
1.2 Analys av Trygghet och Studiero	4
2 INLEDNING	4
3 SYFTE OCH MÅL	5
4 DEFINITIONER	5
5 DELAKTIGHET	6
6 FRÄMJANDE OCH FÖREBYGGANDE ARBETE	7
6.1 Främjande arbete	7
6.2 Förebyggande arbete	11
7 AKUTA SITUATIONER	16
8 KONTAKTUPPGIFTER	18
9 KOMMUNIKATION	18
10 VETA MER	19

1 Uppföljning av Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Under läsåret som gått har enheten arbetat utifrån sin Plan mot diskriminering och kränkande behandling. I planen finns formulerat vad enheten gör i det främjande och förebyggande arbetet. De mål och aktiviteter som anger hur arbetet ska genomföras dokumenteras i Röda tråden i det digitala systemet Stratsys och följs kontinuerligt upp. Där sker analysen av hur det går i arbetet med aktiviteterna och mot målen.

I Röda tråden gör ni er uppföljning och analys på samtliga mål och en uppföljning på aktiviteterna. Finns det indikatorer med ett angivet målvärde, måste ett utfall ha angetts när uppföljningen gjordes för att färgindikatorn som visar på måluppfyllelsen av indikatorn ska synas.

I detta avsnitt görs en summering av analysen på mål och aktiviteter och använder som underlag till författandet av ny Plan mot diskriminering och kränkande behandling

1.1 Hur blev det?

Ökad trivsel och trygghet för alla elever

Med ökat elevantal, fler elever på skolgården och i korridorer, inträffar fler kränkningar. Elever menar samtidigt att det i stor utsträckning finns någon att vända sig till om de upplever en kränkning eller otrygghet.

Rastaktiviteter har fortsatt positiv inverkan på rastklimatet. Genom medvetna val av vem som ansvarar för vilket rastområde, har färre konflikter uppstått mellan eleverna. "Grönt kort" på fotbollsplanen har haft positiv inverkan på umgängestonen på fotbollsplanen och ett ökat antal elever, främst flickor, som har börjat delta i större utsträckning.

Utmaningen är att kunna vara tillräckligt många vuxna ute under rast samtidigt som lärare har rätt till lunch. Det är en svår skolgård att ha uppsikt över, med byggnader som skymmer. Här är vi emellanåt färre vuxna som har rastvakt än vi önskar.

Matsalen är en plats där få kränkningar sker. God och stabil vuxennärvaro har god inverkan på miljön i matsalen.

Studiementorer har fortsatt en positiv inverkan på trygghet och trivsel.

Ökad elevdelaktighet i arbetet mot kränkande behandling och diskriminering

Färre elever har upplevt att de är delaktiga i detta arbete. Byte av personal på bärande poster har gjort att arbetet stannade av något. Svårt att få äldre elever att engagera sig i arbetet. Stor delaktighet bland yngre elever, men svårare att få ut budskapet i klasserna.

1.2 Analys av Trygghet och Studiero

Vi har en hög grad av trygghet. Vår organisation med studiementorer är en starkt bidragande orsak till hög grad av trygghet. Ju äldre eleverna blir, ju högre grad av trygghet uppger de att de upplever. Långsiktigt arbete med enskilda elever gör att antalet kränkningar och trakasserier minskar med elevernas stigande ålder. Detta leder också till att lärares fokus kan vara på undervisning i högre grad än på konflikter.

Högst antal konflikter och kränkningar är bland de yngre eleverna, där vi har de senaste åren har stora årskullar och där vi har svårt att vara där konflikter och kränkningar sker, t ex i övergångar mellan lektioner, vissa ställen på skolgården när vi har rast, pedagogisk lunch och personals lunch samtidigt. Studieron upplevs mestadels som god och få kränkningar sker på lektionstid. Riktade insatser och samarbete med vårdnadshavare märktes en tydlig minskning av antalet kränkningar i en årskurs.

Under första delen av vårterminen arbetar vi med studiementor på halvtid för åk 4-6, för att stärka det förebyggande och åtgärdande arbetet med kränkningar.

I åk 4-6 är det ett litet antal individer som är inblandade i många kränkningar, där vi behöver fortsätta att arbeta med individen.

2 INLEDNING

Skolan har en långtgående skyldighet att motverka att elever utsätts för kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Diskriminering är när någon missgynnas direkt eller indirekt, med samband till någon av de diskrimineringsgrunder som anges i diskrimineringslagen. Trakasserier är beteenden som kränker någons värdighet och har samband med en eller flera av diskrimineringsgrunderna. Kränkande behandling är sådant beteende som kränker ett barns eller en elevs värdighet utan att vara diskriminering i diskrimineringslagens mening. Skolans arbete mot kränkande behandling regleras i skollagen.

En huvudman måste få kännedom om uppgifter om kränkande behandling och trakasserier för att en utredning ska kunna inledas och eventuella åtgärder vidtas. Lärare och annan personal har därför en skyldighet att anmäla till rektor. Rektor har sin tur en skyldighet att anmäla till huvudmannen. Åtgärderna ska leda till att kränkningarna helt upphör.

Skyldigheten att anmäla inträder så fort personalen får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för en kränkning i samband med verksamheten. Det krävs inte några bevis för att något har hänt eller att barnet, eleven eller dennes vårdnadshavare har gjort en anmälan om att en kränkning skett. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls till rektorn respektive huvudmannen. Anmälan ska göras skyndsamt.

Vilka åtgärder som huvudmannen behöver vidta beror på vad utredningen i det enskilda fallet visar. Åtgärderna ska leda till att kränkningarna upphör helt. För att vara säkra på att kränkningarna inte upprepas behöver åtgärderna följas upp och utvärderas. Om det visar sig att kränkningarna inte har upphört måste skolan genomföra andra eller kompletterande åtgärder för att få stopp på kränkningarna.

STYRDOKUMENT

- Skollagen (2010:800) 6 kap
- Diskrimineringslagen (2008:567) 3 kap
- Läroplaner för utbildningsväsendet
- Barnkonventionen
- Kommunala planer och policydokument

3 SYFTE OCH MÅL

Syftet med att dokumentera arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att främja likabehandling och motverka kränkningar i det dagliga arbetet. Dokumentationen ska beskriva ett målinriktat arbete för att främja likabehandling samt förebygga och motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck, funktionsnedsättning samt annan kränkande behandling. Planen ska ha en tydlig ansvarsfördelning och rutiner om någon skulle utsättas för kränkande behandling och diskriminering.

Målet är att skapa en miljö där elever och personal känner trygghet och arbetsro.

4 DEFINITIONER

Diskrimineringslagen omfattar diskrimineringsgrunderna:

- **Etnisk tillhörighet** - att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av sin hudfärg, sitt etniska eller nationella ursprung eller sitt språk.
- **Religion eller annan trosuppfattning** - att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av sin religion eller trosuppfattning.
- **Funktionsnedsättning** - att bli annorlunda eller orättvist behandlad för att man har varaktiga begränsningar i sin fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga förmåga.
- **Kön** - att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av sin könstillhörighet.
- **Könsidentitet och könsuttryck** - att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av hur man uppfattar sitt kön eller hur man uttrycker eller uppfattas uttrycka sig i relation till kön, dvs hur man beter sig eller hur man ser ut kopplat till kön.
- **Sexuell läggning** - att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av att man är homosexuell, bisexuell eller heterosexuell.
- **Ålder** - att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av sin ålder, dvs sin uppnådda levnadslängd.

Direkt diskriminering - När barn/elever missgynnas genom särbehandling på grund av

någon av ovan nämnda diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering - När barn/elever missgynnas genom att till synes neutrala regler/rutiner med mera tillämpas så att de får en i praktiken diskriminerande effekt.

Trakasserier - Ett uppträdande som kränker ett barn/en elevs värdighet och som har en koppling till någon av ovan nämnda diskrimineringsgrunder. Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier. Det är trakasserier även när en elev kränks på grund av en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionsnedsättning med mera.

Kränkande behandling - Ett uppträdande som kränker ett barns/en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.

Kränkande behandling är en subjektiv bedömning. Det är inte handlingen i sig som är kränkande utan om en handling upplevs som kränkande av den som utsätts för den.

Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck. De kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Kränkningar kan utföras av och drabba såväl barn som vuxna.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara:

- fysiska (slag och knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn, ryktesspridning, förlöjliganden)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, fotografier, meddelanden på olika webbcommunities)

Sexuella trakasserier - Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Mobbning -Mobbning är en form av kränkande behandling som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

5 DELAKTIGHET

Elever

Elevernas delaktighet anpassas efter ålder och mognad. På elevråden (ordinarie elevråd och trygghetsråd) tas planen mot diskriminering och kränkande behandling (PDK) regelbundet upp. Innehåll i planen går igenom, målen diskuteras inför upprättandet av ny plan, elevrådsrepresentanter tillfrågas fortlöpande om nuläget och ger förslag på förebyggande åtgärder, till exempel vid trygghetsvandringar och utvärdering av åtgärder sker i elevråden. Klasserna har klassråd där elevrådsrepresentanter tar med sig frågeställningar till och från

elevråden. Under den senare delen av året utvärderar klasserna planen. Detta ligger till grund för nästa års plan.

De resultat som framkommer i trygghetsvandring, elevernas svar i kvalitets- och trygghetsenkät tas med i det fortlöpande arbetet med PDK.

Personal

Upprättandet av planen genomförs av rektorer och kurator tillsammans med elevhälsoteamet. All pedagogisk personal är delaktig i framtagandet av främjande och förebyggande åtgärder i samband med analys av kvalitets- och trygghetsenkät. Löpande under läsåret arbetas det i mentorslag med uppföljning av det främjande och förebyggande arbetet. Arbetet med hela skolans personal sker på arbetsplatsträffar och kompetensutvecklingsdagar. I slutet av läsåret sker utvärdering och analys av nuläget. Representanter för elevhälsan analyserar denna utvärdering samt analys av kvalitets- och trygghetsenkät. Efter det upprättas nya mål och konkreta åtgärder till nästa års plan.

Vårdnadshavare

Genom vårt föräldraråd ges vårdnadshavare möjlighet att vara delaktiga i framtagandet av planen. Det informeras på rådets träffar om hur arbetet med planen fortlöper. Vårdnadshavares svar i skolenkäten som genomförs i åk 5 och 8 vartannat läsår på föräldrarådet och relevanta svar diskuteras mellan skolledning och föräldrarådsrepresentanter. Diskussionerna tas med i utvärdering och framtagande av ny plan. Planen kommuniceras av mentorer på föräldramöten i enskilda klasser vid läsårets början och finns på skolans hemsida. Vi har även utformat en "kortversion" av planen som finns tillgänglig på skolans hemsida.

6 FRÄMJANDE OCH FÖREBYGGANDE ARBETE

främjande	förebyggande	åtgärdande
• stödja sådant som bidrar till lärande, utveckling och hälsa	• minska riskfaktorer för elevers lärande, utveckling och hälsa	• hantera problem som uppstått i en organisation, grupp eller hos en individ

6.1 Främjande arbete

FRÄMJANDE ARBETE

I läroplanerna (kapitel 1) för utbildningsväsendet beskrivs de grundläggande värden som

de olika skolformerna vilar på:

"Skolväsendet vilar på demokratins grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som skolan ska gestalta och förmedla. I överensstämmelse med den etik som förvaltats av kristen tradition och västerländsk humanism sker detta genom individens fostran till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande. Undervisningen i skolan ska vara icke-konfessionell. Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet."

För att skapa en trygg arbetsmiljö för våra elever och personal bygger vi en organisation för att tidigt kunna uppmärksamma och åtgärda händelser som kan leda till diskriminering och/eller kränkande behandling.

Varje skoldag startar med mentorstid för alla elever i åk 4-6 på skolan. På högstadiet har eleverna mentorstid minst en gång i veckan. På mentorstid får vi tidigt kunskap om den psykosociala miljö i gruppen och studiementorer i åk 7-9 arbetar aktivt för att tidigt upptäcka, stoppa och utreda kränkande behandling och trakasserier. Varje mentorslag i åk 4-6 genomför EHM en gång per termin i främjande syfte.

Ett av syftena med mentorskapet är att skapa goda relationer mellan skola och elev. Att få en specifik person att i första hand vända sig till är tänkt att främja en trygg arbetsmiljö. Mentorstiden används till att skapa goda relationer och ett bra bemötande mellan elever på skolan genom värdegrundsarbete.

Vi organiserar rastaktiviteter, har rastverksamhet där vi lånar ut redskap till eleverna för aktiv rast, där insatsen är främjande. Rastvakter finns för att förebygga kränkningar och trakasserier.

För att följa tendenser i vad som sker under raster och i mellanrum mellan lektionerna, följer skolans trygghetsteam och studiementorer varje månad upp vilka mönster som märks bland elevaktiviteter samt kränkningar som inkommit. Trygghetsteam gör det för åk 4-6 och studiementorer för åk 7-9.

Nedan tabell beskriver det främjande arbete som sker på lektioner kopplat till diskrimineringsgrunderna och kränkande behandling.

Åtgärd	Syfte	Ansvar
Diskrimineringsgrund: Kön		
Arbete med könsuppdelad arbetsmarknad	Ökad medvetenhet om hur könsnormer påverkar arbetsmarknaden	Studie- och yrkesvägledare
Genomtänkt placering i klassrummet och indelning för par- och grupparbete med kille/tjej	Främja arbete mellan kille/tjej. Stärka ett bemötande och tankesätt att flicka/pojke är lika värda i Sverige. Acceptans att tjejer och killar kan interagera med varandra	All undervisande personal
Arbete med diskussionsmaterial (t ex UMO, anti-mobbning, diskriminering, kränkningar, könsroller/könsidentitet)	Vidga elevernas förståelse. Att eleverna ska bli uppmärksamma på att det inte finns något som är bara för tjejer respektive killar.	All undervisande personal, EHT och studiementorer.
Arbeta med könsnormer, sexualitet, samtycke och relationer	Skapa förståelse och medvetandegöra eleverna om könsnormer i samhället.	All undervisande personal, EHT och studiementorer.
Film och diskussion om teknikhistoria för att påvisa skillnader i roller mellan könen och dess påverkan på drivkraften inom teknikutveckling	Skapa förståelse för könsroller i ett historiskt perspektiv	Lärare i teknik
Diskrimineringsgrund: sexualitet samt könsöverskridande identitet eller uttryck		
Arbete med diskussionsmaterial (t ex UMO, anti-mobbning, diskriminering, kränkningar)	Vidga elevernas förståelse för könsöverskridande identitet eller uttryck	Arbetslag 7-9
Arbetar med HBTQI-historia.	Förstå hur föreställningar och lagar har ändrats över tid. Diskussioner kring hur det är idag.	Lärare i svenska och SO åk 7-9
Informera om och arbeta med olika familjekonstellationer i det svenska samhället som t.ex. homo- och heterosexuell, samkönade äktenskap.	För att få en förståelse för dagens bild över en "kärnfamilj". Visa den tolerans som finns i det svenska samhället för olika familjebildningar.	Lärare i SO åk 4-6
Diskrimineringsgrund: Etnisk tillhörighet		
Arbeta med Barnkonventionen och mänskliga rättigheter	Utveckla elevernas insikter kring alla människors lika värde.	Lärare i SO
Arbeta med kulturskillnader mellan Sverige och andra länder	Öka acceptans och förståelse bland eleverna för olika kulturer och traditioner	Lärare i moderna språk och engelska
I SO-undervisningen använda sig av elevernas olika etniska bakgrunder	Skapa förståelse och acceptans mellan våra elever	Lärare i SO

Åtgärd	Syfte	Ansvar
Diskrimineringsgrund: Religion eller annan trosuppfattning		
Diskutera likheter kring religionerna.	Visa på att det finns mycket gemensamt i religionerna som tex värdegrund.	Lärare i SO
Diskrimineringsgrund: Funktionsnedsättning		
Arbete gällande självbild och självinsikt.	Ge eleverna fler strategier för hur man kan göra för att få hjälp vid psykisk ohälsa, bekanta sig med sina gränser för vad man tycker är okej. Arbeta med att förbättra elevernas självförtroende. Öka elevernas förståelse för att man kan må dåligt på insidan även om det inte syns på utsidan.	All undervisande personal, EHT och studiementorer.
Olika aktiviteter för att uppmärksamma funktionsnedsättningar och olika förutsättningar.	Arbeta med förståelse för hur det är att ha olika funktionsnedsättningar.	All undervisande personal, Trygghetsråd
Arbeta mer med digitala kompensatoriska hjälpmedel.	Öka acceptansen och delaktigheten för elever med funktionsvariationer.	All undervisande personal, specialpedagoger
Främjande närvaro	Kunna agera tidigt vid ökande frånvaro för att undvika problematisk skolfrånvaro för elever med olika funktionsvariationer.	Mentorer, studiementorer, EHT
Tydligt strukturerade lektioner med god överblick över eleverna (Sandåkermodellen)	Skapa ett tryggare klassrum och en bättre arbetsro för ökad inkludering	All undervisande personal
Diskrimineringsgrund: Ålder		
Diskutera olika förutsättningar för olika årskurser och åldrar.	Förståelse att utifrån mognad och ålder finns det olika förutsättningar för att hantera friheter.	All undervisande personal
Främjande arbete mot kränkande behandling (ej utifrån diskrimineringsgrunder) och andra hälsofrämjande aktiviteter		
Arbeta med eget framtaget material om självinsikt / självbild och mål / drömmar.	Att lära känna sig själv, sina svagheter och styrkor, att man är bra som är. För att kunna nå sina mål måste man jobba med delmål. Att göra eleverna medvetna om att jaga realistiska mål. Att uppnå mål kräver hårt jobb.	Arbetslag 7-9

Åtgärd	Syfte	Ansvar
Arbeta med respekten mot varandra i klassrummet.	Att få förståelsen för att varje elev jobbar efter sin förmåga och kunskap.	All undervisande personal
Rastverksamheter såsom öppet klassrum för att främja samhörighet inom årskursen.	Ökad samhörighet och trivsel.	Arbetslag 7-9
Mobilfri skoldag och arbeta med nätetik.	Minska antalet kränkningar via sociala medier.	Mentorer, studiementorer
Tydligt strukturerade lektioner med god överblick över eleverna (Sandåkermodellen)	Det ger tryggare klassrum och bättre arbetsro vilket är förutsättning för att minska diskriminering och kränkningar.	All undervisande personal
Berör samhällsfrågor, etik och moral genom arbete med skönlitteratur	Skapa förståelse och acceptans för hur människor i världen kan ha det.	Lärare i svenska
Arbeta med och utbilda elever i studieteknik	Öka elevernas delaktighet i sin egen läroprocess	Lärare samt specialpedagoger

6.2 Förebyggande arbete

Redovisning av hur åtgärderna i den föregående planen har genomförts

Ökad trivsel och trygghet för alla elever

Med ökat elevantal, fler elever på skolgården och i korridorer, inträffar fler kränkningar. Elever menar samtidigt att det i stor utsträckning finns någon att vända sig till om de upplever en kränkning eller otrygghet.

Rastaktiviteter har fortsatt positiv inverkan på rastklimatet. Genom medvetna val av vem som ansvarar för vilket rastområde, har färre konflikter uppstått mellan eleverna. "Grönt kort" på fotbollsplanen har haft positiv inverkan på umgängestonen på fotbollsplanen och ett ökat antal elever, främst flickor, som har börjat delta i större utsträckning.

Utmaningen är att kunna vara tillräckligt många vuxna ute under rast samtidigt som lärare har rätt till lunch. Det är en svår skolgård att ha uppsikt över, med byggnader som skymmer. Här är vi emellanåt färre vuxna som har rastvakt än vi önskar.

Matsalen är en plats där få kränkningar sker. God och stabil vuxennärvaro har god inverkan på miljön i matsalen.

Studiementorer har fortsatt en positiv inverkan på trygghet och trivsel.

Ökad elevdelaktighet i arbetet mot kränkande behandling och diskriminering

Färre elever har upplevt att de är delaktiga i detta arbete. Byte av personal på bärande poster har gjort att arbetet stannade av något. Svårt att få äldre elever att engagera sig i arbetet. Stor delaktighet bland yngre elever, men svårare att få ut budskapet i klasserna.

Kartläggning av risker

Verksamheten kartläggs på olika sätt för att vi ska kunna göra en nulägesanalys kring den psykosociala och fysiska miljön på skolan. Enkäter såsom Skolinspektionens enkät i åk 5 och åk 8 som genomförs vartannat år samt Landskrona stads egen trygghets- och kvalitetsenkät som genomförs årligen, används som del av den kartläggning vi gör att förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Trygghetsrådet genomför trygghetsvandring på skolan där eleverna diskuterar otrygga platser på skolan. I trygghetsrådet och elevrådet diskuteras frågorna i trygghets- och kvalitetsenkäten djupare och eleverna får ge förslag på hur vi kan göra skolan tryggare. Alla händelser där elever kan ha utsatts för en kränkning eller trakasserier anmäls av den som upptäcker händelsen. På så sätt kan vi genom statistik se var, när och på vilket sätt som kränkningar sker på skolan.

Trygghetsvandring och trygghets- och kvalitetsenkät visar att omklädningsrum och toaletter är de platser där elever upplever störst otrygghet.

Statistik från KIA visar att för åk 4-6 sker flest kränkningar på skolgården och i kapprum när eleverna har rast. Då är det mestadels fysiska kränkningar mellan eleverna, men de verbala kränkningarna ökar.

För åk 7-9 sker de flesta kränkningar i klassrummet och i korridoren där flest elever vistas. Kränkningarna är då oftast verbala/psykiska.

De KIA-anmälningar som görs följs upp och i dem ser vi att följande risker:

- övergångar mellan lektion och rast, mellan olika aktiviteter inom skolan
- kränkning utifrån etnicitet
- hårt klimat mellan flickor och pojkar i vissa årskurser
- hårt språkbruk mellan i alla åldrar

Klimatet mellan eleverna och språkbruket påverkar elevernas upplevda trygghet, även om det inte alltid är så att de leder till en kränkning.

Analys

Flest kränkningar sker där många elever vistas samtidigt och där vuxennärvaron är låg. När ordinarie personal ersätts med vikarier blir kvaliteten på vuxennärvaron lägre. Att det är viktigt för eleverna med vuxennärvaro framkommer i de olika kartläggningarna som genomförts med eleverna och i diskussioner med trygghetsrådet.

Även kartläggningar från föregående år har visat på att de flesta kränkningarna, både fysiska och verbala, sker mellan eleverna på mellanstadiet. Dels kan detta bero på att fler elever på mellanstadiet berättar för någon vuxen på skolan att en kränkning skett, men det kan också bero på att eleverna i mellanstadiet har svårare att hantera konflikter och att dessa lättare leder till verbala eller fysiska kränkningar mellan eleverna.

6.2.1 Mål och åtgärder (Mål och aktiviteter)

Detta avsnitt är inhämtat från Röda tråden, den del i det digitala systemet Stratsys där enheten dokumenterar sitt arbete med mål, eventuella indikatorer och aktiviteter. Med syfte att förenkla för rektor och personal genom att ha allt samlat finns det rubriker i den kolumn som heter Styrdokumentsområde i *Röda tråden* som är kopplade särskilt till denna plan. Den rubriken är;

- Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Under rubriken formulerar enheten sina mål och åtgärder (aktiviteter) med syfte att förebygga diskriminering och kränkande behandling.

Uppföljningen dokumenteras under rubriken *Uppföljning* i vyn för det systematiska kvalitetsarbetet i det digitala systemet Stratsys. När uppföljningen ska genomföras anges när aktiviteten formuleras, genom slutdatumet. Ansvarig för uppföljning och analys anges under respektive del i detta avsnitt.

6.2.1.1 Ökad trygghet och trivsel för alla elever på skolan

Ansvarig för uppföljning & analys

Sofie Nilsson, (Biträdande rektor), Heléne Henning, (Rektor), Lina Persson, (Biträdande rektor), Sara Arenbo, Thea Thorheim Steen

Aktivitet	Beskrivning av aktivitet	Ansvarig för genomförande	Ansvarig för uppföljning & analys	Startdatum + Slutdatum
Orga niser ade rastaktiviteter i mellanstadiet	Rastbod för mellanstadiet.	Arbetslag åk 4-6	Heléne Henning, (Rektor), Lina Persson, (Biträdande rektor), Sara Arenbo	2026-01-08 2026-12-19
Rastvakter	Alla lärare har rastvakt i sitt schema. God bemanning av vuxna vid fotbollsplan	Skolledning	Sofie Nilsson, (Biträdande rektor), Heléne Henning, (Rektor),	2026-01-08 2026-12-19

Aktivitet	Beskrivning av aktivitet	Ansvarig för genomförande	Ansvarig för uppföljning & analys	Startdatum + Slutdatum
			Lina Persson, (Biträdande rektor)	
▶ Studiementorer i matsalen, åk 7-9	Studiementorer roterar mellan matsal och Torget på lunchrasten.		Sofie Nilsson, (Biträdande rektor), Heléne Henning, (Rektor)	2026-01-08 2026-12-31
▶ Rastaktivitet i biblioteket	Kurator som har rastaktivitet för elever som behöver ett lugnare sammanhang på lunchrasten.	Kurator	Sara Arenbo	2026-01-08 2026-12-19
▶ Studiementorer i åk 7-9		Skolledning och studiementorer	Sofie Nilsson, (Biträdande rektor), Heléne Henning, (Rektor)	2026-01-08 2026-12-19
▶ Rastaktiviteter i åk 7-9		Arbetslag åk 7-9	Sofie Nilsson, (Biträdande rektor), Heléne Henning, (Rektor)	2026-01-08 2026-12-18
▶ Trivsleråd	Trivslerådet arrangerar utsmyckningar och aktiviteter på skolan i samband med vissa högtider	Lotta Berge och Katarina Hellner samt elever i trivslerådet	Heléne Henning, (Rektor), Sara Arenbo	2026-01-08 2026-12-19
▶ Elevråd 2.0 i åk 7-9	För att skapa ett brett engagemang i elevrådets arbete kan alla elever som önskar i åk 7-9 anmäla sig till att vara med i elevrådet.	Sofie Nilsson och Linda Mattsson	Linda Mattsson, Sofie Nilsson, (Biträdande rektor)	2026-01-08 2026-12-19
▶ Rastråd för åk 4-6	Rastråd med elever från åk 4-6 som är delaktiga både i planering och utförande av att skapa meningsfulla raster för alla skolans elever i åk 4-6.	William Jahnsson	Lina Persson, (Biträdande rektor)	2026-01-08 2026-12-19
▶ Främja gott språkbruk	Vuxna i skolan behöver reagera och agera vid dåligt språkbruk. Genom att agera så att övriga elever märker vilket slags språkbruk som bör användas i samspel med andra, är strävan att minska	All skolpersonal	Sofie Nilsson, (Biträdande rektor), Heléne Henning, (Rektor), Lina	2026-01-01 2026-12-22

Aktivitet	Beskrivning av aktivitet	Ansvarig för genomförande	Ansvarig för uppföljning & analys	Startdatum + Slutdatum
	kränkande och nedsättande kommentarer mellan elever.		Persson, (Biträdande rektor), Sara Arenbo	
	Studiementor åk 4-6	Studiementor åk 4-6 på 50% under första kvartalet 2026.	Skolledning	Sofie Nilsson, (Biträdande rektor), Heléne Henning, (Rektor), Lina Persson, (Biträdande rektor)
				2026-01-01 2026-04-30

6.2.1.2 Ökad elevdelaktighet i arbetet mot kränkande behandling och diskriminering

Aktivitet	Beskrivning av aktivitet	Ansvarig för genomförande	Ansvarig för uppföljning & analys	Startdatum + Slutdatum
	Trygghetsrådets arbete synliggörs	Minnesanteckningar från trygghetsråd publiceras på team Personal Sandåkerskolan. Information om rådet läggs på informationsskärm. Trygghetsrådet synliggörs genom aktiviteter.	Ansvarig personal för trygghetsrådet	Sara Arenbo
				2026-01-08 2026-12-22
	Trygghetsvandring med elever	Fysisk och digital trygghetsvandring genomförs med elevrepresentanter i trygghetsrådet.	Ansvarig personal för trygghetsrådet	Hanna Broberg (borttagen), Sara Arenbo
				2026-01-31 2026-12-19
	Punkt från trygghetsrådet tas upp på klassråd	Minnesanteckningar från trygghetsrådet publiceras för mentorer att läsa. Mentorer stöttar klassrepresentanter att lyfta saker från trygghetsrådet på klassrådet.	Mentorer och personal som leder trygghetsrådet	Hanna Broberg (borttagen), Sara Arenbo
				2026-01-08 2026-12-19
	Resultat från trygg			
				2026-01-28 2026-12-19

Aktivitet	Beskrivning av aktivitet	Ansvarig för genomförande	Ansvarig för uppföljning & analys	Startdatum + Slutdatum
hetse nkäte n tas upp på elevr åd				

7 AKUTA SITUATIONER

Här beskriver skolan rutinen för akuta situationer som gäller kränkning, diskriminering och trakasserier/sexuella trakasserier i verksamheten. När personal får veta att en elev kan ha blivit utsatt måste man kunna handla snabbt. Alla behöver veta hur de ska agera i en sådan situation.

Rutin för hur elever och deras vårdnadshavare kan rapportera kränkande behandling, diskriminering och trakasserier/sexuella trakasserier

Genom att kontakta skolan, via mentor, lärare, elevhälsan eller skolledningen

ELEV - ELEV

Vad?	Vem?	Hur?	När?
Ex: rapportera kränkande behandling	Ex: personal som får kännedom	Ex: Gör en anmälan i Flexite	Ex: Direkt efter att personalen fått informationen
Anmäla upplevd diskriminering, trakasseri eller kränkande behandling	Den vuxne på skolan som får kännedom om kränkningen	1. Gör en anmälan i KIA. Anmälan ska innehålla uppgift om:- vilket barn/vilken elev som anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling-vilket barn/vilken elev som påstås ha utsatt barnet/elev för kränkning-när och var kränkningen ska ha skett (ex. under idrottslektionen/rasten/i matsalen kl. 11.45)-i korthet vad kränkningen ska ha bestått i (ex. X blev slagen/kallad tillmälen/utfrys i leken, Y skrev okvädningsord på X:s bänk/skåp/i e-post)2. Informera de inblandade elevernas mentorer som i sin tur kontaktar elevernas vårdnadshavare om händelsen. Stäm av med rektor om	Så snart som möjligt

		omedelbart möte med vårdnadshavare och elev behövs eller vid behov av akuta åtgärder.3. Vid fysisk skada skall skolsköterska kontaktas för omhändertagande och dokumentation.	
Utreda och bedöma händelsen	Rektor, biträdande rektor eller den som är utsedd av ovanstående person	I samråd med lämplig personal utreder utsedd person händelsen omedelbart och ser till att lämpliga insatser påbörjas för att kränkningen ska upphöra.	Omedelbart efter anmälan
Åtgärda	Rektor, biträdande rektor eller den som är utsedd av ovanstående person	Åtgärder genomförs i samråd med bland annat utsatt elev, vårdnadshavare och mentor	Efter utredning och bedömning av händelsen
Följa upp	Rektor, biträdande rektor eller den som är utsedd av ovanstående person	Samtal med berörda elever och vid behov också med vårdnadshavare för att säkerställa att kränkningen har upphört.	Senast en vecka efter kränkningen
Dokumentation av händelsen	Rektor, biträdande rektor eller den som är utsedd av ovanstående person	I KIA	Löpande
Om kränkningen upphör	Berörda elevers mentorer	Fortsatt uppmärksamhet samt följer upp med eleverna.	Fortsatt under terminen
Om kränkning ej har upphört efter uppföljning	Rektor, biträdande rektor	Elev/elever och vårdnadshavare kallas till skolmöte. Återkoppling till berörd personal.	Inom två veckor
Om kränkning fortsätter	Rektor, biträdande rektor	1. Nytt skolmöte 2. Återkoppling till berörd personal 3. Vid behov görs anmälan till berörd myndighet (polis, socialtjänst)4. Disciplinära åtgärder tillämpas (åtgärdstrappan)	Inom två veckor efter uppföljning

PERSONAL - ELEV

Vad?	Vem?	Hur?	När?
Ex: rapportera kränkande behandling	Ex: personal som får kännedom	Ex: Gör en anmälan i Flexite	Ex: Direkt efter att personalen fått informationen

Enligt rutin ovan	Efter anmälan hanteras händelsen av rektor	Se rutin ovan	Se rutin ovan

8 KONTAKTUPPGIFTER

Titel	Förnamn och efternamn	Mailadress	Telefonnummer
Rektor	Heléne Henning	helene.henning@landskrona.se	0418-47 44 11
Bitr. rektor, åk 7-9	Sofie Nilsson	sofie.nilsson@landskrona.se	0418-47 44 22
Bitr. rektor, åk 4 och 6	Lina Persson	lina.m.persson@landskrona.se	0418-47 32 65
Skolkurator	Sara Arenbo	sara.arenbo@landskrona.se	0418-47 44 13
Skolpsykolog	Birgitta Jacobsson	birgitta.jacobsson@landskrona.se	0418-47 41 25
Skolsköterska	Theresia Brandsten	theresia.brandsten@landskrona.se	0418-47 44 05
Speciallärare	Daniel Lindqvist	daniel.lindqvist@landskrona.se	0418-47 44 12
Specialpedagog	Maria Murphy	maria.murphy@landskrona.se	0418-47 39 65
Studie- och yrkesvägledare	Thea Thorheim Steen	thea.thorheimsteen@landskrona.se	0418-47 44 06
Studiementor	Joakim Jörlert	joakim.jorlert@landskrona.se	0418-47 44 04

9 KOMMUNIKATION

Det är viktigt att all personal och även elever och deras vårdnadshavare känner till planen. Här beskriver skolan hur kommunikationsplanen för Plan mot diskriminering och kränkande behandling ser ut.

Till personal:

Fastställd plan publiceras i mappen *Handlingsplaner* i kanalen *Från skolledningen* i Team *Sandåkerskolan personal* för det aktuella läsåret. Planen går igenom på APT. .

Till elever:

På mentorstiden tas planen upp. Åtgärder och mål efter analys av föregående års insatser presenteras och diskuteras på elevråd. Ordningsregler tas upp på mentorstid för alla elever för att sedan tas upp på elevråd inför fastställande av läsårets ordningsregler. Ordningsregler och mål med planen anslås i klassrum.

Till vårdnadshavare:

Information om planen med åtgärder och mål tas upp på föräldraråd och höstens

föräldramöten. Fastställd plan samt kortversion av planen publiceras på hemsidan.

10 VETA MER

[Barnkonventionen](#)

[Diskrimineringslagen 2008:567](#)

[Diskrimineringsombudsmannen - Aktiva åtgärder - en checklista för skollagsreglerad verksamhet](#)

[Skollagen](#)

Skolverket

[Läroplan för förskolan](#)

[Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet \(reviderad 2019\)](#)

[Läroplan för gymnasieskolan Gy11](#)

[Läroplan för grundsärskola \(reviderad 2018\)](#)

[Läroplan för gymnasiesärskolan \(2013\)](#)

[Läroplan \(Lvux12\) för vuxenutbildningen](#)

[Skolverket -Åtgärder mot kränkande behandling](#)

[Systematiskt kvalitetsarbete - för skolväsendet](#)